

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Wegner Irene

I: K: 149 / 149 Pom.

Gdynia JON Spół P.-A S

- I./1. Relacja k. 3 s. 1-3
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 1 s. 1
- II. Materiały uzupełniające relację —
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III./5. Inne ...
- IV. Korespondencja —
-
-
-
- V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 8
- VI. Fotografie obiał i monografii

1/1. Relacja

1. Relacja Henry Węgner o działalności konspiracyjnej z 13.08.1975, rkp. omys.

k. 3 s. 1-3

I Dane osobiste

1. Wegner Irena z d. Rutkowska
2. 16. IX. 1906 Dwisburg (Nadrenia)
3. Bernard Jadwiga z d. Michalek (siostra absolwenta Liceum w 2 ton.)
4. ojciec dypl. inżynier (mąż moźżnaś 11. V. 46)
5. matura (Korespondentka języków obcych)
6. Gdynia tel. 210462

II Okres przedwojenny

1. Do 1930 r. mieszkalam z rodzina w Gdańsku jako obywatelka Polacy. Ojciec urzednik pracował w Dyr. Kolei Pol. Dom nasz był ośrodkiem polskości. Miejsce zebrań studentów politechniki. Po zamęż pojeździ mieszkalam w Wejherowie moga być sędzią. Po wybuchu wojny domu w Gdyni nr 33 zamieszkalismy w Gdyni. Do czerwca 1940 mieszkalam w Gdyni z 3-kiem dziećmi. Mgi 24. VI. 39 został powołany do wojska. W dniu 1-go lipca 1940 wysiedlono nas do Chyloni (mgi 4 oflagu) w dniu 1 VI 40 w nami framulku
- 2.

III Okres okupacji do maja 1945

1. Pracowałam w Gdyni Hafenbauverwaltung. Na polecenie Berlina zwolniono mnie, ponieważ jako Polka nie mogłam pracować w takim przedsiębiorstwie. Następnie moja praca była w Arbeitsamt na Grabórk, też Kołko, ponieważ uważali, że dla Polki za dobra posada. Tam również czystka i zastąpienie polskich urzędników Niemcami. Następnie w Gdyni na ul. Wsfolowej Oberschlesien-sches Steinkohlensyndikat. Pracowałam parę miesięcy do ponownego obostżenia przepisów od przyjeżdż. Następna praca w Gdyni - Chyloni w prywatnym niemieckim przedsiębiorstwie C. Hartmann do chwili aresztowania 3. V. 43.

punkt 2

był uzyskany przez Janę Kwiatkowską (Gryt Pom.)
 W 1941 mąż mój odebrał ode mnie przysięgę.
 Nasze mieszkanie w Chyloni przy ul. Chylonińskiej
 Nr. 96 na IV p. było punktem kontaktowym.

u pracy
 Jan Kwiatkowski

Znając dobre iszytę, wroga mogłam niejedną
 istotną wiadomość wysłać a następnie
 przekazać mężowi. Urodziłam się w Niemczech
 więc niektórzy uważali mnie za Niemkę.
 Mąż mój zajmował stanowisko w organizacji
 A.K. i Gryt (Komendant obszar^{ów}u Gdynia)

nie tylko
 u nas ale i

Spotkania organizacyjne odbywały się
 w Łajpatowie w mieszkaniu Bistran
 przy ul. Kościuszki 14 z udziałem członków
 organizacji z tamtego terenu.

Mąż mój miał dużo wyjazdów (pod pretekstem
 delegacji firmowych) gdzie kontaktował się
 z innymi ośrodkami konspiracyjnymi.

nie pełnowymiar
 Pomocnik

Współpracowałam z mężem jako łączniczka.
 Za pośrednictwem Cytkowskiego otrzymy-
 waliśmy ostrzeżenia w tym czasie gdy
 go zwolniono z więzienia w Łamianach

za usługi konfidenta. Z członkami
 rodziny Koszałków byliśmy w kontakcie;
 córka Agnieszka jako łączniczka przywo-
 ziła meldunki. Współpracował z nami
 inż. Antoni Medou, który był aresztowany
 w tym samym dniu. Jechalismy
 w jednym samochodzie policyjnym

rel. do dotkano Mikolajstupa V 1978:

Wępień strona grupy melon opas tu grupa Wępień; dobra
 Andri atyżajch ne gromie prawiczym ale opolu polskim, a Gryt do
 którego formalnie odwołali miar charakter regionalny kaszubski
 Wieroni akcyj realizacji grupa Wępień ^{grupa 2} przez wazyle wżazny ta się
 do PK

5. 3. v. 43 zabrano mnie z domu z Chyloni. Mąż
 był w terenie. Gdy jechaliśmy samochodem
 zatrzymując się na Kam. Górze w Siedzibie.
 Gest. po nakaz areszt. tam zastaliśmy
 większą grupę aresztowanych mężów i żon.
 Po krótkim czasie zatadowano wszystkich
 i zawiezli do Gdańska na ul. Neugarten 27.
 Wstępne przesłuchania trwały całą noc.
 Całe podwórse było zatłoczone aresztowanymi.
 W wyniku masowej akcji Gestapo
 na pomordka. Rano 4-go maja 43 r wy-
 wieźli mnie do więzienia przy Pres. Hitlerji
 Policji. Po ukonczczeniu dlatkeliwego śledztwa
 19. vii. 43 w większej grupie wywieziono
 nas do Stuttlafu. Po ewakuacji większej
 części obozu drogą lądową. Pozostałam
 z takimi resztkami. Mąż mój był ciężko chory,
 więc

27 v 45 jako ostatnia grupa - nami do wy - zatadowani na
 ostatnie barki na Wiśle - wozili całą tydzień bez wody po
 Bałtyku. Wyładowaliśmy w Flensburg, potem do Malmo - nocem
 z mężem. Z Szwecji wróciliśmy 30 x 45.

Po wojnie pielgrznowałam męża i sprawa od razu 2-podniesi
 Mąż zmarł 11 v 1946

Pracowała zawodowo jako korespondentka j. obcych
 na emeryturę 1967r.

Posiada Odrnaki Gram walderski. O nenty wojennej stara się

Anna Legner

13.8.75

1/3. Inne dokumenty dotyczące
relatora: Wegner Irenej.

1. Oświadczenie świadka - Irenej Wegner-
z 28. 02. 1970 o działalności kon-
spiracyjnej Gertrudy Bistran,
kserokop. oryg.

k.1 s.1

Gdynia
(nazwa i adres wydającego oświadczenie)

Oświadczenie świadka

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia formację wojskową od — do): O.W. "Gryf Pomorski" od 1941-1943, więzienie Gestapo Gdańsk 3.V.1943 - 19.VII.1943, od 19.VII.1943 więzienie nr 24189 Obozu koncentracyjnego Stuthof do 27.IV.1945/ostatnia ewakuacja obozu - szpital - barak w Bismarckowicach/ z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przez mnie faktów, legitymujący się dowodem osobistym: Seria i numer SJ 2654 wydanym dnia 30.VII.1955 r. przez KM MO Gdynia oświadczam,

że Obywatel MAKURAT syn (córka) xxx Konrada i Heleny z Bistru urodz. dnia 30.XII.1922 roku Orle pow. Wejherowo jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(ca) oświadczenie i czasokres od — do): O.W. "Gryf Pomorski" oraz jako więzień polityczny nr 23400 Obozu Stuthof od chwili mojego tam przebywania /19.07.43r./ do dnia jej ewakuacji drogą lądową /26.01.45r./.

Z w/w spotykałem się od 41r. w jej mieszkaniu w Wejherowie/Bismarck str. Odbywały się tam tajne zebrania członków "Gryfu" pod dowództwem kpt. Józefa Bartla /kapitana wojsk. ówczesnego dowódcy grupy/ o czasie aresztowania większej części uczestników w kwietniu i maju 1943r.

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim "Dr. Junia" i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): została swojego mieszkania na spotkaniu z innymi i członków "Gryfu". Wiem, że ukrywała u siebie osob zagrozone i uczestniczyła w organizowaniu ucieczek Polaków do partyzantki, będąc stałą łączniczką w rejonie Wejherowo-Kartuzy-Bory Tucholskie. Jako c.yn szczególnie niebezpieczny należy uważać wyniesienie przez wymienioną radiostacji z terenu koszar w Wejherowie /z byłego Zakładu dla Słuchoniemych/. Aparat ten służył cały czas "Gryfowi" jako środek łączności między poszczególnymi grupami.

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej 3877x wydanej przez Zarząd Okregu w Gdańsku

Własnoręczność podpisu stwierdza się

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem

[Handwritten signature]
 (niezależnie i podpis odpowiedzialny władz lub Zarządu ZBoWiD)
Jolanta W. 15.03.1974 r.
 Kielce 80 800 pism. kl. V

[Handwritten signature]
 (Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko)

Irena Wagner

Gdynia (miejsowość)

dnia 8. lutego 197 r.

Gdynia
(Nazwisko, imię, pseudonim i adres wydającego oświadczenie)

Oświadczenie świadka

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia formację wojskową od — do): O.W. "Gryf Pomorski" od 1941-1943, więzień Gestapo Gdańsk 3.V.1943 - 19.VII.1943, od 19.VII.1943 więzień nr 24189 Obozu Koncentracyjnego Stuthof do 27.IV.1945/ostatnia ewakuacja obozu - szpital - barak w Altonie w celu wywiezienia do Niemiec /z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący się dowodem osobistym: Seria i numer SJ 2654 wydanym dnia 30.VII. 195 r. przez MO Gdynia oświadczam,

ze ~~Gertruda MAKURAT~~ syn (córka) ~~xxi~~ Konrada i Heleny z domu Bistrzycki urodz. dnia 30.XII. 1922 roku w Orle pow. Wejherowo

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(cą) oświadczenia i czasokres od — do): O.W. "Gryf Pomorski" oraz jako więzień polityczny nr 23400 Obozu Stuthof o ewakuacji mojej tam przez barak /19.07.43r./ do dnia jej ewakuacji drogą lądową /26.01.45r./ z w/w spotykałem się od ALR. w jej mieszkaniu w Wejherowie/Bismarck str. Odbywał się tam tajne zebrania członków "Gryfu" pod dow. kpt. Józefa Bartla /kapłana wojsk. ówczesnej d-ty grupy/ o czasie przesłuchania większej części uczestników w kwietniu i maju 1943r.

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim "Dziunia" i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): nie miała swojego mieszkania na spotkaniu z innymi i członków "Gryfu". Wiem, że ukrywała u siebie osob zagrozone i uczestniczyła w organizowaniu ucieczek Polaków do partyzantki, będąc stałą łączniczką w rejonie Wejherowo-Kartuzy-Bory Tucholskie. Jako czyn szczególnie niebezpieczny należy uważać wyniesienie przez wymienioną radiostacji z terenu koszar w Wejherowie /z byłego Baku dla Służbionych/. Aparat ten służył cały czas "Gryfowi" jako środek łączności między poszczególnymi grupami.

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej 3877x wydanej przez Zarząd Okręgu w Gdańsku

Własnoręczność podpisu stwierdza się

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Gdynia, dn. 15.03.1974r.

(Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko)

dymia

149

T-K-149

(Gdańsk) Gdym
Gr. 1, Gr. 2

Wegrow Gwene

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej

por. _____

data wstąpienia _____

fotozgr.

T: X - 149 / 149 Pom. Gdynia

Wegner Irena

✓ 1939 Karty informacyjne
lc. 8

Wegner & Co ^{149 Pam} ^{Golyznia}
Brene, ^{tożez adwokat} 2

Golyznia tel psambas 270762

podat p Siffke

p. Feldnerovska ¹⁹³⁹ ¹⁹⁵⁵ ^{Stuttgof}
mors o myj jato o wyznianu

z wyznianu z wyznianu

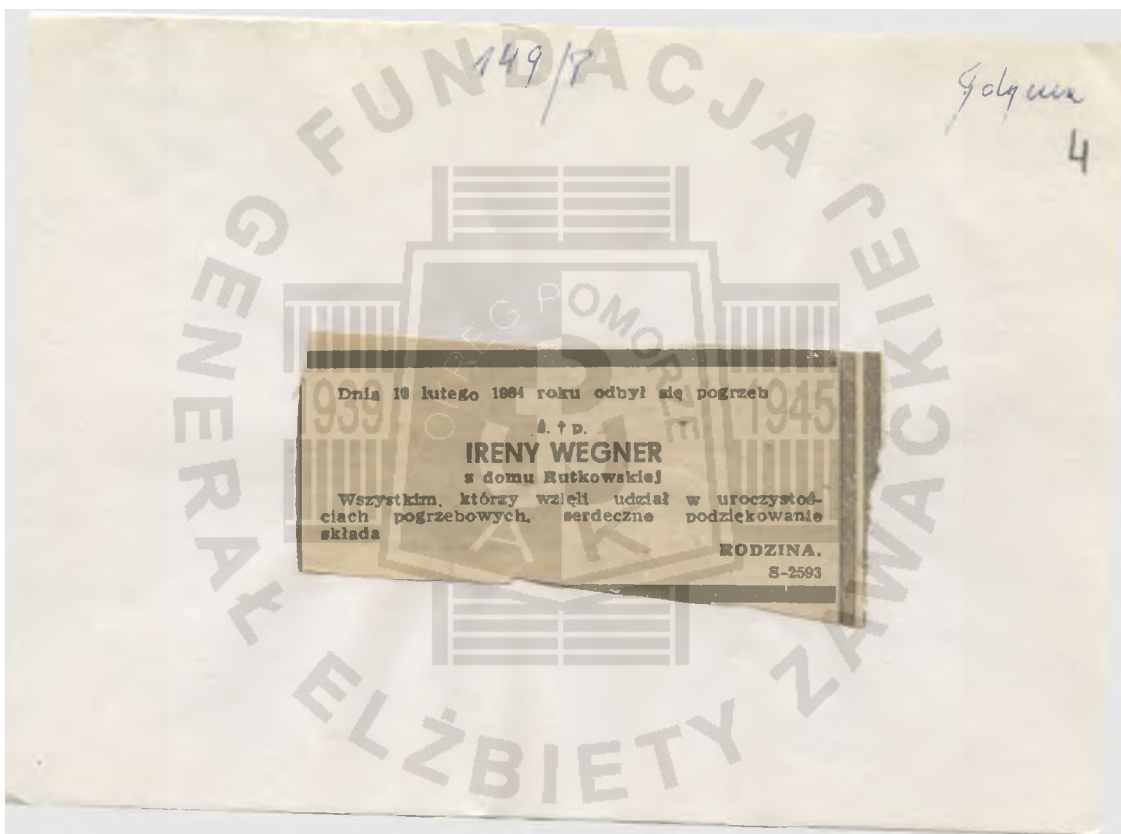
była m mme 13 VIII 75

149 Pam

wytk. Skull.

x 496

Gdynia
TOW GP-AK
5

Węgierska Józefa

z d. Rutkowskiej

Obszerne informacje biograficzne
[I] [II] Zaszka, Sulice... s. 208, 209

HMM-85

Heqner Irene

Hejnovuo
TOW GP 6

Artonliini TOW GP is letech 1941-1943.
Kisrione we gestapo is Gdenistun od 3.05.43-do
19.07.43, we shpuic osodrone is oborici Stutthof
(nr 24189), pduci kisrione byie do 27.04.45r.
Od 1941r. spotyheie sip is unisshenici G. Bistranu
is Hejnovuic ne rebrenial z artonliuui "Gyke"
do amytokalnei cyric id is kuetnuu - meju 1943r.

Zob. T.: Bistranu G., unip. Gdymia, I/2/nr 9
(osriaduui shiadhe)

KMH-16

Gdynia 7

AK

Wegner Irene, ps.²
prawdopodobnie w I połowie 1943,
była reprezentacją WSN w inspektoracie Gdynia.

Komarovski H., Olszyna Pomorska ..., Dziej. Przgl.
Hist., 1993, nr 4 (146), s. 86.

MLlet-94

Wegner Irena

Gdynia
AK ?

8

- żona mecenasa Wegnera z Gdyni. Należała do organizacji stworzonej przez męża.

Zob. tom 23 - Stutthof, nr.174, St. Dzięgielewski
K.Woj.

Wegner Irena

